

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS KOMITETO, SUDARYTO LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2014 M. SPALIO 2 D. ĮSAKYMU NR. 3D-685, POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2015-10-05 Nr. 8D-460 (5.50)

Vilnius

Posėdis įvyko 2015 m. rugsėjo 11 d. 9 val.

Posėdžio pirmininkė – Virginija Baltraitienė, žemės ūkio ministrė, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įgyvendinimo stebėsenos komiteto pirmininkė.

Posėdžio sekretorė – Gailutė Pikūnaitė, Žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) Kaimo plėtros departamento Programų priežiūros ir vertinimo skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvauja Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įgyvendinimo stebėsenos komiteto (toliau – Komitetas) nariai, Ministerijos ir Europos Komisijos (toliau – EK) atstovai (dalyvių sąrašas (1 priedas) pridedamas).

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl įžanginio žodžio ir darbotvarkės tvirtinimo.
2. Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos (toliau – Programa) atrankos kriterijų svarstymo.
 - 2.1. Dėl priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (ar) plėtrą“ atrankos kriterijų svarstymo.
 - 2.2. Dėl priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ atrankos kriterijų svarstymo.
 - 2.3. Dėl priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ atrankos kriterijų svarstymo.
 - 2.4. Dėl priemonės „Lietuvos kaimo tinklas“ atrankos kriterijų svarstymo.

SVARSTYTA. Įžanginis žodis, darbotvarkės tvirtinimas.

Komiteto pirmininkė V. Baltraitienė pasveikino susirinkusius dalyvius ir pasiūlė dar kartą apsvarstyti Programos priemonių atrankos kriterijus, dėl kurių buvo daug diskutuota su socialiniais partneriais, ir pasidžiaugė, kad tai rodo visų atsakingą požiūrį į kaimo plėtros įgyvendinimą. Informavo, kad rengiamasi Programos keitimui, kuris galimai pakeis kai kurias nuostatas, keičiančias ir atrankos kriterijus, todėl pasiūlė kai kurias priemones palikti svarstyti po Programos keitimų įtvirtinimo bei patvirtinti darbotvarkę ir svarstymą pradėti.

NUTARTA. Pritarti posėdžio darbotvarkei.

1. SVARSTYTA. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos atrankos kriterijai.

Pranešėja Kaimo plėtros departamento direktorė V. Daugalienė pristatė siūlomas paramos priemones (2 priedas), kurioms, laikantis paraiškų teikimo grafiko, aktualu patvirtinti atrankos kriterijus su balais šiame posėdyje. Taip pat paaiškino, kad toms priemonėms, kurių paraiškų teikimas numatytas 2016 m., yra pateikti kriterijai, siekiant iš anksto išsamiau supažindinti.

Kalbėjo: V. Baltraitienė, G. S. Cironka, E. Stanionienė, V. Daugalienė, A. Stankaitienė, V. Dvilaitis, K. Jankauskas, G. Jalinskienė, V. Budraitis, A. Antanaitis, J. Talmantas, A. Maziliauskas, N. Tirevičienė, G. Burokienė, Č. Tallat-Kelpša, J. Sviderskis, V. Ačienė, S. Dimaitis.

2.1. SVARSTYTA. Priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (ar) plėtrą“ atrankos kriterijai.

V. Baltraitienė paaiškino, kad šios priemonės kriterijai svarstomi pakartotinai, kadangi buvo nuspręsta organizuoti naują paraiškų rinkimą pieno perdirbimo ir rinkodaros sektoriaus įmonėms.

V. Daugalienė informavo, kad šia priemone yra siekiama ūkyje užaugintai produkcijai padidinti pridedamąją vertę. Taigi, anksčiau svarstyti kriterijai yra papildomi 10 punktu, kuris leidžia suteikti 10 papildomų balų ūkiams, kooperatyvams ar kooperatyvų nariams, gaminantiems ir perdirbantiems savo valdoje užaugintą produkciją ir (arba) užsiimantiems jų rinkodara.

G. S. Cironka papildė, kad tai bus paskatinimas vykdyti kooperacijos veiklą, taip pat bus siekiama išvengti fiktyvios kooperavimosi veiklos siekiant gauti paramą. Vienas iš saugiklių, padedančių išvengti fiktyvių kooperatyvų rėmimo galėtų būti atrankos kriterijus, suteikiantis daugiau balų kooperatyvams, turintiems didesnę narių skaičių. Tuo tikslu nustatyti papildomą 11 atrankos kriterijų. Jeigu kooperatyvas neturi 50 narių, jam neskirti papildomų atrankos balų, jei kooperatyvas turi nuo 50 iki 100 narių, skirti 5 balus, jei kooperatyvas turi virš 100 narių, skirti 10 balų. Todėl bus siekiama įpareigoti kooperatyvą apibrėžti jo narių skaičių.

J. Talmantas pritarė siūlymui, kuriuo siekiama atsikratyti fiktyvių kooperatyvų egzistavimo.

NUTARTA. Pritarti pasiūlymui keisti priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (ar) plėtrą“ projektų atrankos kriterijus ir šiam šaukimui nustatyti tokius atrankos kriterijus ir jų balus:

1. Pareiškėjo dydis:

1.1. pareiškėjas yra labai maža arba maža įmonė – suteikiama 15 balų;

1.2. pareiškėjas yra vidutinė įmonė – suteikiama 10 balų.

2. Projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo, nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas:

2.1. daugiau kaip 1 iki 2 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiamas 1 balas;

2.2. daugiau kaip 2 iki 3 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 2 balai;

2.3. daugiau kaip 3 iki 4 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 3 balai;

2.4. daugiau kaip 4 iki 5 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 4 balai;

- 2.5. daugiau kaip 5 iki 6 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 5 balai;
 - 2.6. daugiau kaip 6 iki 7 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 6 balai;
 - 2.7. daugiau kaip 7 iki 8 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 7 balai;
 - 2.8. daugiau kaip 8 iki 9 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 8 balai;
 - 2.9. daugiau kaip 9 iki 10 procentinių punktų įskaitytinai – suteikiami 9 balai;
 - 2.10. daugiau kaip 10 procentinių punktų – suteikiama 10 balų.
3. Projekte numatytų įsigyti įrenginių, mechanizmų, technikos vertės dalis visame projekte:
- 3.1. kai įrenginių, mechanizmų, technikos vertė projekte yra daugiau kaip 60 proc. – suteikiama 10 balų;
 - 3.2. kai įrenginių, mechanizmų, technikos vertė projekte yra nuo 40 proc. iki 60 proc. įskaitytinai – suteikiami 5 balai.
4. Pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas:
- 4.1. nuo paraiškos pateikimo nepertraukiamai daugiau negu 5 metus – suteikiami 5 balai;
 - 4.2. nuo paraiškos pateikimo nepertraukiamai nuo 2 iki 5 metų – suteikiami 3 balai.
5. Įgyvendinus projektą, bus padidintas ir kontrolės laikotarpiu išlaikytas nuolatinis vidutinis metinis darbuotojų skaičius:
- 5.1. nuo 5 proc. iki 10 proc. įskaitytinai – suteikiama 10 balų;
 - 5.2. daugiau kaip 10 proc. – suteikiama 15 balų;
6. Projekte diegiamos inovacijos – suteikiami 5 balai (projekto inovatyvumas vertinamas vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“).
7. Ūkio subjekto veiklos ekonominis efektyvumas:
- kai ūkio subjekto vidinė gražos norma yra nuo 5 iki 20 proc. – suteikiama 10 balų.
8. Projektas visa apimtimi planuojamas įgyvendinti kaimo vietovėje (iki 6000 gyventojų) – suteikiami 5 balai.
9. Gaminantiems arba planuojantiems (po projekto įgyvendinimo) gaminti ekologiškus žemės ūkio produktus, kai po projekto įgyvendinimo projekto kontrolės laikotarpiu 50 ir daugiau procentų ūkio subjekto pardavimo pajamų sudaro sertifikuotos ekologiškos produkcijos pardavimai – suteikiami 5 balai.
10. Pareiškėjas užsiima žemės ūkio produktų gamyba (kai pareiškėjas žemės ūkio kooperatyvas – kooperatyvas arba kooperatyvo nariai užsiima žemės ūkio produktų gamyba) ir perdirba savo valdoje (kai pareiškėjas žemės ūkio kooperatyvas – kooperatyvo arba kooperatyvo narių valdose) užaugintą produkciją ir (arba) užsiima jų rinkodara – suteikiama 10 balų.
11. Pareiškėjo – žemės ūkio kooperatyvo – narių skaičius:

11.1. žemės ūkio kooperatyvo narių skaičius yra daugiau kaip 50 iki 100 įskaitytinai – suteikiami 5 balai;

11.2. žemės ūkio kooperatyvo narių skaičius yra daugiau kaip 100 – suteikiama 10 balų.“

2.2. SVARSTYTA. Priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ atrankos kriterijai.

V. Daugalienė pristatė siūlomus projektų atrankos kriterijus. Pažymėjo, kad vyko apskritojo stalo diskusijos, su socialiniais partneriais buvo derinamas paramos taisyklių projektas.

V. Baltraitienė atkreipė dėmesį, jog 5 punktu siūlomas atrankos kriterijus (pareiškėjas įsipareigoja sukurti ir projekto kontrolės laikotarpiu išlaikyti darbo vietas kaimo gyventojams, kuriose mokamo darbo užmokesčio vidurkis viršija vidutinį šalies darbo užmokesčio vidurkį) bus sunkiai pasiekiamas, nes kaime atlyginimai maži. Pasiūlė keisti kriterijų, siejant jį su įsipareigojimu mokėti darbo užmokesčių, didesnę nei minimalus.

A. Stankaitienė papildė, kad 4, 5 ir 6 kriterijai yra vienas kitą eliminuojantys ir už visus juos pareiškėjas negalės būti skatinamas.

J. Sviderskis pasiūlė papildyti pareiškėjus įtraukiant juridinius asmenis. Taip pat suabejojo kriterijaus veiksmingumu, ar privatus verslas kaime mokės darbo užmokesčių, viršijantį šalies vidurkį.

A. Gaižutis suabejojo, ar verslo apribojimas žemės ūkio veikla užsiimančiam subjektui kaimo vietovėje neišstums nedidelių gyvenviečių, tokių kaip, pvz., Joniškis, gyventojų.

G. S. Cironka atsakė, kad žemės ūkio veikla užsiimančias asmenys – ūkininkai ir įmonės - atitinkantys labai mažai įmonei keliamus kriterijus, gali kreiptis paramos. Remiami ne verslo naujokai, o asmenys, kurie veiklą yra pradėję bent prieš 1 metus. Tai patvirtintų finansinės atskaitomybės dokumentai, rodantys verslo rezultatus bei pagrindžiantys verslo planą.

N. Tirevičienė patvirtino, kad su individualios veiklos pažymėjimais dirbantys verslininkai tvarko finansinę apskaitą ir problemų jiems neturėtų iškilti.

K. Jankauskas pasiūlė didinti kriterijaus, skatinančio pareiškėjus prisidėti nuosavomis lėšomis, balus, nes tai mažiausią riziką turintys projektai. Pasiūlė skatinti kaime turinčiuosius nuosavybę, kaip gyvybingo ir ilgalaikio verslo atstovus.

Č. Tallat-Kelpša pritarė didesnio užmokesčio skatinimui skaičiuojant virš vidutinio mėnesinio atlyginimo.

A. Antanaitis pritarė ambicingam didesniai darbo užmokesčio skatinimui kaime, kuris skatina verslo tvarumą, mobilumą, didina gyvenimo lygį ir pan. Priminė, kad taisyklės reikėtų suderinti su Ūkio ministerija, kuri taip pat administruoja smulkaus verslo priemones.

G. Jalinskienė pritarė dėl darbo užmokesčio skatinimo remiantis EK politika, nes yra didžiulis darbo užmokesčio lygio atsilikimas net lyginant su Baltijos šalimis, ir kokybiškų darbo vietų kūrimo.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ atrankos kriterijų balams.

2.3. SVARSTYTA. Priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ atrankos kriterijai.

J. Sviderskio nuomone, už tinkamai parengtą, be techninių klaidų ir su visais reikalaujamais dokumentais pateiktą projekto galimybių studiją reikėtų skirti mažiau nei 10 balų, nes balų neskyrimą gali lemti nepateiktas nors vienas reikalaujamas dokumentas.

S. Dimaitis atrankos kriterijų dėl tinkamai parengtos projekto galimybių studijos įvardijo subjektyviu, priklausančiu nuo galimybių studijos vertintojo ir pritarė, jog 10 balų yra per didelis balų skaičius šiam kriterijui.

Č. Tallat-Kelpša pasiteiravo, kaip bus matuojamas problemos aktualumo mastas.

V. Baltraitienė paaiškino, kad vienos problemos yra aktualios ir svarbios nacionaliniu mastu, o kitos – tik regionui ar atskirai verslo šakai, specializuotiems ūkiams. Pritarė dėl per didelio balų skaičiaus už tinkamai parengtą projekto galimybių studiją.

EK atstovė E. Stanionienė atkreipė dėmesį, kad priemonė yra nauja ir valstybės narės, kurios ją pasirinko, viską daro naujai, pasiūlė priemonės įgyvendinimo klausimu pasikonsultuoti su kitomis šalimis. Papildomų komentarų šiems kriterijams neturinti, kadangi jie buvo pateikti rengiant medžiagą.

G. S. Cironka informavo, kad susitikimų su kitomis šalimis metu išaiškėjo, jog Lietuva šios priemonės rengime yra pažengusi toli. Atkreipė dėmesį, kad galimybių studijos kokybinę vertę išmatuoti sunku, todėl svarbu konsultuotis su mokslo institucijomis ir bandyti tam tikrus aspektus pritaikyti priemonės įgyvendinime kuriant metodikas, taisykles.

A. Maziliauskas informavo, jog EK organizuojamos inovacijų darbo grupės. 2016 m. vasario mėn. planuojamas seminaras, kuriame bus pasidalinta įvairių šalių pirmosiomis patirtimis, pateikti pasiūlymai, rekomendacijos, kuriais bus galima pasinaudoti organizuojant kitą projektų galimybių studijų teikimą.

V. Ačienė pasiūlė patikslinti priemonės veiklos srities priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ projektų atrankos 3 kriterijaus pirmąjį sakinį „3. Projekte numatytam įsigyti materialiajam turtui įsigyti prašoma mažesnio paramos intensyvumo nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas:“, veitoj žodžio „materialiajam turtui“ įrašyti žodžius „ilgalaikiam turtui“ išdėstant priemonės veiklos srities projektų atrankos kriterijų taip: „3. Projekte numatytam įsigyti ilgalaikiam turtui įsigyti prašoma mažesnio paramos intensyvumo nei nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas ilgalaikiam turtui įsigyti, kai:“. Komiteto nariai pritarė šiam pasiūlymui.

G. S. Cironka atkreipė dėmesį, kad projektų galimybių studijų teikimas, kuris vyko š. m. liepos–rugpjūčio mėn., buvo skirtas pagrindinėms trimis temoms, o vėliau naudojant tuos pačius principus ir metodikas temų sąrašą bus galima papildyti.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ atrankos kriterijams.

2.4. SVARSTYTA. Priemonės „Lietuvos kaimo tinklas“ atrankos kriterijai.

V. Daugalienė pažymėjo, kad priemonės paraiškų priėmimas planuojamas šių metų lapkričio mėnesį, todėl pasiūlė apsvarstyti atrankos kriterijus. Pažymėjo, kad Tinklo veiklos principų aptarimui, diskusijoms su socialiniais partneriais dar nebuvo pakankamai laiko. Akcentavo, kad Tinklo paskirtis yra skleisti gerąją KPP įgyvendinimo praktiką ir patirtį, prisidėti prie KPP žinomumo visuomenėje.

J. Talmantas suabejojo, ar ne per didelis partnerių skaičius yra privalomas, paaiškino, kad Ūkininkų sąjunga negalėtų rasti 5 partnerių pagrindinių metinių renginių organizavimui.

V. Daugalienė paaiškino, kad lyginant su senuoju 2007–2013 programiniu laikotarpiu, biudžetas yra gerokai mažesnis. Tinklo lėšomis finansuojami renginiai turi būti susiję su KPP įgyvendinimu. Pasiūlė biudžetą padalyti į 2 dalis – vieną – renginiams, o kitą – jungtiniams bendradarbiavimo projektams. Atrankos kriterijai būtų taikomi tik jungtiniams tinklo narių projektams.

G. S. Cironka pritarė dėl lėšų renginiams atskyrimo.

A. Antanaitis pritarė, kad siūlomas atrankos kriterijus dėl partnerystės įgyvendinant projektą yra geras. Pateikė pavyzdį, kad stebėsenos komitetas yra puikiausias partnerystės pavyzdys, ir pasiūlė asociacijoms siekti savo veiklos gerosios patirties ir praktikos sklaidos kaimo plėtros kontekste bendradarbiaujant su skirtingų sričių atstovais.

NUTARTA. Pritarti priemonės „Lietuvos kaimo tinklas“ atrankos kriterijams, taikytiniams jungtiniams tinklo narių projektams.

Posėdžio pirmininkė

Virginija Baltraitienė

Posėdžio sekretorė

Gailutė Pikūnaitė